

SLOVENSKI NAROD

Izjaja vsak dan popoldne izjemni nedelje in praznike. — Inerati do 80 petiti vrst 2. do 100 vrst 3. do 250. od 100 do 300 vrst 4. do 3. večji inerati petiti vrsta Din 4.— Popusti po dogovoru, inerati davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Kaniževa ulica št. 5
Telefon: 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.381

Po razgovorih Chamberlaina in Mussolinija:

Nobenih presenečenj v Rimu

Razgovori angleških in italijanskih državnikov so bili v glavnem že smoči zaključeni in niso bili sprejeti nikaki pomembnejši sklepi

RIM, 13. jan. AA. Havas: Potrjujejo se vesti, da italijansko-angleški razgovori niso dali nobenih pozitivnih rezultatov. Vsak čas se pričakuje uraden komunikacijski stank. Pri pogajanjih večer popoldne v palači Venezia sta Chamberlain in Mussolini, kakor poročajo obveščeni krogi, zelo malo govorila. Italijanski zunanji minister grof Ciano je razlagal italijansko stališče, lord Halifax pa angleško v pogledu važnih evropskih in sredozemskih vprašanj.

RIM, 13. jan. AA. V političnih krogih vlada splošno mnenje, da so pogajanja v Rimu tekla v priručnem ožračju, dasi niso bili sprejeti pomembnejši sklepi. Smatrajo, da je Mussolini obširno govoril o španjskem vprašanju ter zahteval, da se generalu Francu prizna pravica vojskovanje se stranke. Italija bi nato umaknila iz Španije svoje preostalo vojske.

RIM, 13. jan. AA. Diplomatski urednik agencije Stefani piše: Šef italijanske vlade in angleški premier sta vodila v toku

zadnjih dveh dni dolge in prisrčne razgovore v prisotnosti grofa Ciana in lorda Halifaxa. Važnost sestanka v Rimu je v glavnem v tem, da so predstavniki dveh imperijev prišli do osebnega stika v juhu enakopravnosti dveh imperijev. Zasluga angleškega predsednika vlade Chamberlaina je v tem, ker je razumel novi čas ter stopil vanj z vso odločnostjo in pripravljenostjo o potrebi priznanja novega ravnesja. Ta zdravi in plodonosni realizem angleškega državnika je imel za posledico dva markantna dogodka v zgodovini Evrope, namreč sporazum z dne 16. aprila 1938 z italijanskim imperijem ter monarhski mir. Na ta način je bila izvršena velika revizija prejšnjega ravnesja in to v splošnem interesu Evrope. Chamberlain se je zelo odločno upr uporabljal pri svojih političnih stremiljenjih metodo vojne. Bilo je jasno, da sistem Versaillesa in sistem Zeneve, ki so imobilizirali zgodovino ter jo postavili na pozicije, ki so že 20 let stare, ni mogoče uporabiti proti Italiji, kateri so bile postavljene zveze njene kolonialne ekspanzije. Teh metod ni mogoče uporabiti niti proti Nemčiji, ki je bila odrižena tako rekoč v krog malih držav. Izgledalo je že, da postaneta tako zvani de-

mokratski sistem na eni in nacionalsocialistični sistem na drugi dva sistema sovražstva in vojne ter da Evropa stoji na razpotju. Chamberlain je bil tako intuitiven, da je začutil novi čas ter je zavzel odločno stališče proti vsem ekstremističnim in vojnim strujam. Priznati je treba Chamberlainu pred zgodovino veliko zaslugo, ki jo je napravil svet. Italijanski imperij in njegova vojna sila morata biti odslej stvarnost, o kateri se bo vodilo računa tako v Evropi kakor izven nje. Italijanski imperij je nova stvarna evropska in sredozemska sila, katere moč se čuti tudi izven Evrope. Vsi poskusi, da se te stvarnosti ne prizna, so končali klavrnino. Ravno tako ni mogel Chamberlain v pogledu Nemčije voditi druge politike, kakor politiko pravice in splošnih interesov, kajti če to ne bi napravil, potem bi moral voditi vojno politiko.

Te dni so bile torej začrtane nove osnove dveh cesarstev. Pri tem pa se ne sme pozabiti odločno in lojalno stališče Nemčije, s čimer se ponovno potrjuje življenjska in plodonosna sila osi Rim-Berlin, ki predstavlja mračen in nedeljiv sistem v službi ohranitve novega mira, zasnovanega na pravici.

V Berlinu so zadovoljni

LONDON, 13. jan. AA. Po dosedanjih vesteh iz Rima ni mogoče jasno določiti v kakšni smeri in v kakšnem ožračju so se stvarno vodila pogajanja v Rimu. Zunanje ministrstvo je dobilo danes samo brzojavno poročilo, ki pa v glavnem omenja samo zunanji okvir dogodkov. Poročilo presoja dosedanja pogajanja optimistično. V angleških merodajnih krogih računajo, da bo italijanska vlada izrazila svoje želje v konkretni obliki, ker je to nujna potreba nadaljnjega delovanja in zavarovanja italijanskega imperija v bazenu Sredozemskega morja. Angleški krogi trdijo, da sicer Chamberlain v Parizu ni prevzel nobene formalne obveznosti v tej ali oni smeri, da se pa vendar trudi voditi računa o interesih in razpoloženju Francije. Angleški krogi so mnenja, da bi jasna zmaga generala Franca izključila potrebo angleškega posredovanja med Francijo in Italijo.

Don Juan prince Asturski

ki naj bi postal bodoči španski kralj, ako pride v Španiji do obnove monarhije, o čemer se sedaj vodijo diplomatska pogajanja. Velešile ne bi imele nič proti obnovi monarhije v Španiji, ker pričakujejo, da bi to napravilo konec bratomorni državljanski vojni

Dr. Stojadinović

na povratku v Beograd

CURIE, 13. jan. e. Včeraj popoldne je ministrski predsednik in zunanji minister dr. Milan Stojadinović odputoval v spremstvu šefa svojega kabineta dr. Dragana Protića iz Curie. Na postajo sta ga spremljala jugoslovenska poslanika v Rimu in Zenevi Boško Hristić in dr. Ivan Subotić, jugoslovenski konzul v Curii dr. Ante Pavlič, člani jugoslovenske kolonije in več dam v slovenskih in hrvaških narodnih nošah. Dr. Stojadinović prispe drevo v Beograd.

Streli na nemško poslaništvo v Haagu

Berlin, 13. jan. h. Kakor poročajo večerni berlinski listi, je nemški poslanik v Haagu predložil oster protest zaradi napadov na nemško poslaništvo v Haagu in konzulat v Amsterdamu. Vsi listi pišejo z velikim ogorčenjem o teh dogodkih in dolže žida, da skušajo na ta način sejati mržnjo proti Nemcem. Listi pozivajo vlado, naj odgovori s še ostrejšimi ukrepi proti Židom.

Haag, 13. jan. AA. Nizozemski zunanji minister je na zahtevo nemškega poslaništva obljubil, da bo uvedena preiskava o zagotovitvi napadov in strelh na domove nemških konzulov v Amsterdamu in Haagu. Poslopja nemškega poslaništva in nemških konzulatov so zastražena.

Amsterdam, 13. jan. AA. O streljanju na stanovanje uradnika nemškega konzulata piše »Telegraph«, da so sicer našli luknje na zidu, da pa iz strelka ni bilo mogoče najti. Omenjeno luknjo bi mogoč povzročili tudi izstrelki iz otroške pištole. Preiskava se nadaljuje.

Ruždi Aras imenovan za veleposlanika v Londonu

ANKARA, 13. jan. AA. Bivši turški zunanji minister Ruždi Aras je imenovan za turškega veleposlanika v Londonu.

Haitski konzul v Monakovu aretiran

MILAN, 13. jan. AA. (Stefani) Policijska preiskava je ugotovila, da je italijanski državljani Pietro Nicolosi, ki je opravljal funkcijo haitskega konzula v Monakovu, izvršil celo vrsto poslov v zvezi z izdajanjem ponarejenih potnih listov židovskim beguncem iz Poljske. Avstrije in Nemčije. Policija je aretirala Pietra Nicolosija, poljskega državljanca Izeta Liserviseja in češkoslovaško državljanko Emilijo Polasano.

Borzna poročila.

Inozemske borze
Curie, 13. januarja. Beograd 10.—, Pariz 11.665, London 20.675, New York 442.50, Bruselj 74.75, Milan 23.28, Amsterdam 240.62, Berlin 177.37, Praga 15.15, Varšava 33.62, Bukarešta 3.25.

Potovanje Chvalkovskega v Berlin

Takoj po obisku madžarskega zun. ministra se bodo v Berlinu pričela pogajanja s ČSR

PRAGA, 13. jan. e. V obveščilih krogih doznajajo, da je v Prago dospel poziv za nameravani obisk Chvalkovskega v Berlinu. Ni še točno določen čas tega obiska, toda verjetno je, da bo Chvalkovski odšel v Berlin najbrž po obisku madžarskega zunanjega ministra grofa Csakyja. Zunanji ministri Chvalkovskega bo spremljalo na njegovem potovanju več čeških strokovnjakov, ker bodo v Berlinu v prvi vrsti razpravljali o gospodarskih vprašanjih.

Preiskava o židovskem premoženju na Slovaškem

Bratislava, 13. jan. w. Organ Hlinkove garde »Slovenska svoboda« zahteva, naj se uvede preiskava o tem, odkod izvira premoženje Židov in svobodnih zidarjev. Mnogo

sedanjih židovskih kapitalistov je bilo l. 1914 še popolnoma revnih. Predvsem naj se ugotovi vojni dobičkarji in vse na nepošten način pridobljeno premoženje naj se zapleni v korist države.

„Zbrojevka“ razdržavljena

Praga, 13. jan. h. Češkoslovaška vlada je sklenila, da svojo večinsko udeležbo pri brnjski tovarni orožja »Zbrojevka« prepušči zasebnemu kapitalu. Ministrski svet je na svoji včerajšnji seji to transakcijo odobril. Delnice, ki so bile doslej v posesti države, bodo prepuščene finančni skupini, v kateri so tovarna smodnika »Eksplozija«, nadalje družba »Ferdinandova severna železnica«, Živnostenska in Anglopraška banka. Ostali del delnic je v posesti Škodovih tovarn.

Čsl.-madžarski obmejni spori

Obojestranski ukrepi za zaščito reda in miru na meji — Madžarske groznje

Praga, 13. januarja. AA. (ČTK). Madžarski odpravnik poslov v Pragi je obvestil danes češkoslovaško zunanje ministrstvo, da so madžarske vojaške oblasti v smislu češkoslovaških predlogov izdale potrebna navodila, po katerih civilistov, ki bodo nosili orožje, ne bodo puščali v bližino demarkacijske črte. Češkoslovaško zunanje ministrstvo je odgovorilo, da so tudi s češkoslovaške strani podvzeti enaki ukrepi, ter je predlagalo, da se češkoslovaško-madžarska mešana komisija sporazume glede nadaljnje učinkovite postopke.

Budimpešta, 13. januarja. e. Madžarski listi še vedno poročajo o krvavem spopadu pri Mukačevu in navajajo nove podrobnosti o tem spopadu, s katerimi skušajo dokazati popolno in izključno odgovornost češkoslovaške vojske. Poleg tega poročajo Madžari, da je blizu Užhoroda opažati

koncentriranje ukrajinskih teroristov, ki so se pripeljali s kamioni in se skрили v gozdove pri Užhorodu

LONDON, 13. jan. e. »Daily Express« poroča iz Budimpešte, da je šef madžarske delegacije za likvidacijo incidenta pri Mukačevu izjavil šefu češke delegacije, da bi eventualni novi incident pomenil vojno. V tem primeru bi madžarske čete vkorakale v Češkoslovaško in jo primorale, da izpolni svoje obveznosti

Izmenjava ujetnikov

Praga, 13. jan. AA. Reuter. »Pravda« sta včeraj Češkoslovaška in Madžarska izmenjali ujetnike, ki so bili ujeti v bojih pri Mukačevu. Madžarska vlada je sprejela predlog češkoslovaške vlade, da se imenuje mešana komisija, ki bo preiskala vzroke dogodkov pri Mukačevu.

Poljska vlada priznava obstoj ukrajinskega problema

Izjava ministrskega predsednika Skladkovskega — Zavrnjene pritožbe Židov

VARŠAVA, 13. jan. e. Ministrski predsednik Skladkovsky je odgovarjajoč na vprašanje narodnega poslanca iz Ukrajine Meloviča, izjavil, v svojem imenu, da poljska vlada smatra obstoj ukrajinskega naroda za stvarno dejstvo in nima namena, da bi Ukrajince raznarodovala. Odgovarjajoč na vprašanje židovskega poslanca Münzberga, ki se je pritožil zaradi položaja židovske manjšine na Poljskem, je Skladkovsky izjavil: Dan za dnem sem

prisiljen, da odklanjam na stotine prošenj Židov iz Avstrije, Nemčije in Češkoslovaške, ki se za vsako ceno žele naseliti na Poljskem. Ko jih pozovemo, naj navedejo svoje razloge, pravijo, da si žele oddahniti čeprav samo za nekaj tednov v atmosferi reda, kjer jim nič ne grozi, ter da se hočejo po kratkem bivanju spet izseliti. Če ti nesrečniki smatrajo Poljsko za neke vrste Meke, potem so trditve narodnega poslanca Münzberga nasprotno očitni resnici.

Bolgarija ne bo ustanovila drž. stranke

SOFIJA, 13. jan. e. V bolgarskem državnem proračunu za leto 1939 je bila predvidena tudi vsota 40 milijonov levov za dve novi ustanovi in sicer za direktorij za propagando in za direktorij za organizacijo omladine. Proti tej postavki so se izjavili o priliki načelne debate v proračunskih sejah poslanci opozicije in tudi nekateri vladni poslanci. Ozirajoč se na to razpoloženje v parlamentu je ministrski svet na svoji včerajšnji seji sklenil, da ta predlog umakne. Namen ustanovitve teh dveh institucij so nekateri krogi v inozemstvu tolmačili kot napoved, da bo v Bolgariji ustanovljena državna stranka, kar pa v resnici ni bilo nameravano. Po sklepu vlade, da umakne ta predlog je sedaj jasno, da o kakršni državni stranki v Bolgariji ni govora.

Poljska se ne bo izneverila Nemčiji

Berlin, 13. jan. n. V zvezi s povabilom nemškega zunanjega ministra Ribbentropa v Varšavo naglašajo v berlinskih krogih, da polaga Poljska po zadnjem razgovoru poljskega zunanjega ministra Becka s kancelarjem Hitlerjem največjo važnost za ohranitev dobrih odnosov z Nemčijo v duhu pogodbe, ki je bila sklenjena 1. 1934. Tudi na nemški strani smatrajo to pogodbo za najboljši instrument pri urejanju razmer v vzhodni Evropi. V berlinskih diplomatskih krogih smatrajo bližnji obisk nemškega zunanjega ministra Ribbentropa v Varšavi kot nov dokaz, kako malo so bile utemeljene trditve, da so se okrepili odnosi med Poljsko in Rusijo. Nasprotno v prijateljskih odnosih med Nemčijo in Poljsko ni prišlo do nikakih sprememb.

Trgovinska pogajanja s Francijo

PARIZ, 13. jan. Danes je jugoslovenska gospodarska delegacija s pomočnikom zunanjega ministra Milivojem Piljo na

čelu obiskala v trgovinskem ministrstvu ravnatelja oddelka za trgovinske pogodbe Alphanda. Predsednik in člani delegacije so nato v velikih obrisih izmenjali misli o glavnih vprašanjih, ki bodo predmet razgovorov.

